سخن سردبیر: دکتر پرویز کردوانی، استادی پرتلاش با نگاهی مردمی

" از شمار دو چشم یک تن کم، و ز شمار خرد هزاران بیش "

دکتر پرویز کردوانی استاد نمونه دانشگاه تهران، روز پنجشنبه ۲۸ مرداد ۱۴۰۰ در سن ۹۰ سالگی بدرود حیات گفت. دکتر کردوانی، تحصیلات ابتدایی را در دبستان داراب ریکان، دوره اول متوسطه را در دبیرستان آفتاب گرمسار و دوره دوم متوسطه را در دبیرستان رازی تهران گذراند. در سال ۱۳۲۸ موفق به أخذ مدرک دیپلم شد. تحصیلات عالی در رشته مهندسی کشاورزی در یکی از دانشگاه‌های آلمان شروع نموده و در سال ۱۳۴۲ به عنوان دانشجوی ممتاز وارد مقطع دکتری عمران کویر آن دانشگاه شد.

ایشان در سال ۱۳۴۵ در سن ۳۵ سالگی به ایران مراجعت نمودند و به استخدام دانشکده کشاورزی ارومیه درآمدند، سپس در سال ۱۳۴۸ به گروه آموزشی جغرافیا در دانشگاه تهران منتقل شدند. دکتر کردوانی، در سال ۱۳۴۸ به عنوان مدیرکل دفتر مطالعات آموزشی دانشگاه تهران فعالیت داشتند. از سال ۱۳۵۴ مرکز تحقیقات مناطق کویری و بیابانی ایران را بنیان نهاده و تا سال ۱۳۵۸ ریاست آن مرکز را به عهده داشتند.

دکتر پرویز کردوانی در سال ۱۳۴۸ با سرکار خانم فریده گلبو که خود نویسنده‌ای بنام بودند، ازدواج کردند. ایشان همیشه تأکید داشتند که در کنار مهربانی ها و نیکی های بسیار سرکار خانم گلبو، عشق ایشان به علم و دانش، نیز در تصمیم‌گیری ازدواج مؤثر بوده است. ثمره زندگی آنان، یک دختر (رادیولوژیست) و یک پسر (مهندس مکانیک) است.

از جمله کتاب‌های منتشر شده آقای دکتر کردوانی عبارتند از:

کویر (نمکزار) بزرگ مرکزی ایران و مناطق همجوار آن	جغرافیای خاک‌ها،
حفاظت خاک	اکوسیستم‌های طبیعی
اکوسیستم‌های آبی	آب‌های شور
آبهای سطحی و زیرزمینی	ژئوهیدرولوژی
مراتع ایران	مناطق خشک
ویژگی‌های اقلیمی	علل خشکی
منابع و مسائل آب	خشکسالی و راه‌های مقابله با آن در ایران

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-30]

آقای دکتر کردوانی از ویژگی های اخلاقی و رفتارهای پسندیده ای برخوردار بودند. از جمله:

الف) عاشق کلاس و تدریس:

کلاس‌های درس استاد، برای دانشجویان بسیار لذت بخش و آموزنده بود و خود ایشان با علاقه ای وافر و عشقی غیرقابل توصیف تدریس و دانشجویان را به شور وشوق وا می‌داشتند.

ب) تلاش خستگی‌ناپذیر و ستودنی:

نگاهی به زندگینامه استاد کردوانی نشان می‌دهد که ایشان از دوران کودکی تا پایان عمر لحظه‌ای از تلاش مستمر علمی همراه با امیدبه آینده، غفلت نکردند. ایشان حتی در ایامی که از کسالت‌های جسمی رنج می‌بردند، هرگز از تدریس و تحقیق و تألیف باز نایستادند.

استاد کردوانی برای انجام تحقیقات محلی و میدانی، ارائه سخنرانی‌های کلیدی در نشست‌ها و کنفرانس‌های علمی در دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور، همواره در سفر بوده است. به جرئت می‌توان گفت امکان نداشت روستایی کوچک در گوشه‌ای از این کشور پهناور از نگاه این محقق گرانقدر بدور مانده باشد.

ایشان، همواره مشوقی توانا برای دانشجویان پرتلاش در پیگیری تحقیقات علمی بود و در وقت‌شناسی برای شروع کار(نه پایان سخن) نظیر نداشتند. در پاییز ۱۳۹۹، علی‌رغم شرایط کرونایی، داوری رساله‌های دکتری دانشجویان را می‌پذیرفتند. علاقه و دانش ایشان به دانش بومی ستودنی است.

ج) استادی صمیمی با دانشجویان:

ایشان با همه دانشجویان صمیمی و در حل مشکلات همراه آنان بود. ایشان با این که در دهه ۶۰ پستی اجرایی در دانشگاه نداشتند، با استفاده از جایگاه و اعتبار خود، نسبت به رفع مشکلات اداری و مالی دانشجویان مستعد، پیشگام بودند.

د، به زبان مردم سخن می‌گفت. ایشان در رادیو و تلویزیون سخنرانی می‌کرد. روزی با فردی نانوا و فاقد سواد رسمی در یکی از روستاهای دور دست گیلان صحبت می‌کردم. عجیب آن که فرد مذکور حتی جمله **" وقتی جاده دارای پیچ خطرناک است، باید پیچ جاده را اصلاح کرد نه اینکه کنار پیچ جاده، بیمارستانی برای مداوای مصدومین احتمالی احداث کنید"** دکتر کردوانی را که از تلویزیون شنیده بود، در خاطر داشت. این مسئله نشان دهنده توجه مردم به مسائل علمی و آکادمیک مطرح در رسانه‌های عمومی است.

" یاد این استاد مهربان و پر تلاش گرامی وراهش پر رهرو "

حسن افراخته

تابستان ۱۴۰۰

سردبیر نشریه اقتصاد فضا و توسعه روستایی

[Downloaded from isharat.khu.ac.ir on 2026-10-30]